

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 06.09.1973, sp. zn. 3 Tz 35/73, ECLI:CZ:NS:1973:3.TZ.35.1973.1

Číslo: 14/1974

Právní věta: Má-li být z podnětu odvolání podaného jen ve prospěch obviněného uložen souhrnný trest odnětí svobody, je pro jeho nejvyšší výměru z hlediska zákazu reformace in peius určující součet trestu uloženého soudem prvního stupně a trestu, který v důsledku uložení trestu souhrnného má být zrušen. Byl-li trest odnětí svobody uložen jako souhrnný, ale nesprávně ve vztahu k jinému trestu, než ke kterému měl být správně uložen, je pro nejvyšší výměru souhrnného trestu z hlediska zákazu reformace in peius určující součet té části nesprávně uloženého trestu souhrnného, o kterou je nesprávně uložený trest souhrnný delší než trest při jeho uložení zrušený, a trestu, který má být při správném uložení souhrnného trestu zrušen. Otázku, zda souhrnný trest není přísnější než tresty uložené dřívějšími rozsudky, které se týkají sbíhajících se trestných činů, je nutno řešit v konkrétních případech po zhodnocení dříve uložených trestů z hlediska jejich druhu a výměry a při zachování zásad platných pro ukládání souhrnného trestu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 06.09.1973

Spisová značka: 3 Tz 35/73

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Trest souhrnný, Zákaz reformace in peius

Předpisy: 140/1961 Sb. § 100 ods. 1 písm. c

§ 132 ods. 1 písm. a

§ 155 ods. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 14/1974/I sb. rozh.

Má-li být z podnětu odvolání podaného jen ve prospěch obviněného uložen souhrnný trest odnětí svobody, je pro jeho nejvyšší výměru z hlediska zákazu reformace in peius určující součet (samostatného) trestu uloženého soudem prvního stupně a trestu, který v důsledku uložení trestu souhrnného má být zrušen.

Byl-li trest odnětí svobody soudem prvního stupně uložen jako souhrnný, ale nesprávně ve vztahu k jinému trestu, než ke kterému měl být správně uložen, je pro nejvyšší výměru souhrnného trestu z

hlediska zákazu reformace in peius určující součet té části nesprávně uloženého trestu souhrnného, o kterou je nesprávně uložený trest souhrnný delší než trest při jeho uložení zrušený, a trestu, který má být při správném uložení souhrnného trestu zrušen.

Otázku, zda souhrnný trest není přísnější než tresty uložené dřívějšími rozsudky, které se týkají sbíhajících se trestných činů, je nutno řešit v konkrétním případě po zhodnocení dříve uložených trestů z hlediska jejich druhu a výměry a při zachování zásad platných pro ukládání souhrnného trestu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 6. 9. 1973 sp. zn. [3 Tz 35/73.](#))

I.

Rozsudkem okresního soudu v Karlových Varech ze dne 1. 12. 1972 sp. zn. 22 T 193/72 byl obviněný uznán vinným pokusem trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 8 odst. 1 a § 132 odst. 1 písm. a/ tr. zák., jehož se dopustil dne 21. 7. 1972. Byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. b/ tr. zák. zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny.

Proti uvedenému rozsudku podal obviněný odvolání. Krajský soud v Plzni při přezkoumávání napadeného rozsudku zjistil, že obviněný byl pravomocným rozsudkem téhož okresního soudu ze dne 8. 8. 1972 sp. zn. 13 T 192/71 uznán vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák. a přečinem proti pracovní kázi podle § 8 písm. c/ tr. zák. č. 150/1969 Sb., spáchanými v dubnu až srpnu 1972, za něž byl odsouzen k nepodmíněnému úhrnnému trestu odnětí svobody na jeden rok se zařazením do druhé nápravně výchovné skupiny. Poněvadž nově souzený trestný čin obviněný spáchal dříve, než byl vyhlášen citovaný odsuzující rozsudek ze dne 8. 8. 1972 sp. zn. 13 T 192/71, krajský soud zrušil napadený rozsudek okresního soudu ve výroku o trestu a rozhodl znovu tak, že obviněnému uložil podle § 132 odst. 1 tr. zák. za použití § 35 odst. 2 tr. zák. souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců za současného zrušení výroku o trestu obsaženého v předcházejícím rozsudku okresního soudu v Karlových Varech ze dne 8. 8. 1972 sp. zn. 13 T 192/71.

K stížnosti pro porušení zákona zrušil Nejvyšší soud ČSR rozsudky soudů obou stupňů a přikázal okresnímu soudu v Karlových Varech, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Při rozhodování o trestu krajský soud v Plzni vyslovil názor, že souhrnný trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců je trestem velmi mírným vzhledem k tomu, že byl uložen za dva trestné činy a přečin recidivistovi, že však pro nedostatek odvolání prokurátora nebylo možno v tomto řízení uložit trest přísnější. S tímto názorem nelze souhlasit.

V posuzovaném případě podal odvolání pouze obviněný. Bylo tedy nutno v odvolacím řízení vycházet z ustanovení § 259 odst. 4 tr. ř., podle něhož může odvolací soud uložit obviněnému přísnější trest, než jaký mu uložil soud prvního stupně, jen na podkladě odvolání prokurátora, jež bylo podáno v neprospěch obviněného. Tuto zásadu je nutno dodržet i tehdy, je-li obviněnému ukládán souhrnný trest teprve ve stadiu odvolacího řízení. V tomto případě jde totiž o trest za sbíhající se trestné činy, případně přečiny, za které byl obviněný odsouzen více rozsudky, přičemž rozsudkem odvolacího soudu je mu ukládán trest jediný za současného zrušení výroků o trestu obsažených v dřívějších rozsudcích týkajících se sbíhajících se trestných činů (přečinů). Zásada zákazu změny rozsudku v neprospěch obviněného, vyjádřená v ustanovení § 259 odst. 4 tr. ř., bude tu zachována, když obviněnému nebude jako souhrnný trest uložen přísnější trest, než jaký odpovídá trestům uloženým

dřívějšími odsuzujícími rozsudky, které při ukládání souhrnného trestu přicházejí v úvahu. Otázku, zda souhrnný trest není přísnější než tresty uložené dřívějšími rozsudky, bude nutno řešit vždy v konkrétním případě po zhodnocení všech dříve uložených trestů z hlediska jejich druhu a výměry a při zachování zákonných zásad platných pro ukládání souhrnného trestu. Při tomto postupu bude obviněnému uložen trest, kterým nebude zhoršena jeho situace, v níž byl po odsouzení rozsudkem napadeným odvoláním v jeho prospěch.

V daném případě byl obviněnému uložen rozsudkem okresního soudu v Karlových Varech ze dne 8. 8. 1972 sp. zn. 13 T 192/71 nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku a rozsudkem téhož soudu ze dne 1. 12. 1972 sp. zn. 22 T 193/72, který byl napaden odvoláním obviněného, nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců. Vzhledem k těmto dvěma trestům uloženým za sbíhající se dva trestné činy a přečin, mohl odvolací soud, který za tuto trestnou činnost ukládal trest souhrnný, vyměřit obviněnému nepodmíněný trest odnětí svobody, který v tomto případě vzhledem k ustanovení § 35 odst. 2 třetí věty tr. zák. jedině přicházel v úvahu, až do výše dva a půl roku, aniž přitom porušil zákaz uvedený v § 259 odst. 4 tr. ř.

Když tedy krajský soud měl za to, že obviněnému může vzhledem k zákazu změny rozsudku v neprospěch obviněného uložit trest odnětí svobody v trvání nejvýše osmnácti měsíců, porušil zákon v ustanovení § 259 odst. 4 tr. ř.